

Representantforslag nr. 20

(2008–2009)

fra stortingsrepresentantene Svein Flåtten, Torbjørn Hansen og Elisabeth Røbekk Nørve

Dokument nr. 8:20 (2008–2009)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Svein Flåtten, Torbjørn Hansen og Elisabeth Røbekk Nørve om å styrke egenkapitalen i maritime bedrifter

Til Stortinget

BAKGRUNN

I forbindelse med reform av rederiskattesystemet har stortingsflertallet vedtatt full skattlegging av tidligere skattefrie inntekter i den forrige rederiskatteordningen, i sum en skattebelastning mot egenkapitalen på 21 mrd. kroner, men at en tredjedel av dette kan avsettes til miljøformål. Denne tredjedelen utgjør en forpliktelse til investeringer som tilfredsstillende miljøkrav på om lag 7 mrd. kroner. Finansminister og nærings- og handelsminister har gjentatte ganger både overfor Stortinget og den maritime næringen garantert at denne forpliktelsen skal kunne bokføres som egenkapital. Bakgrunnen for dette er at investeringer til miljøformål vil være en naturlig del av investeringsvirksomheten i den maritime næringen, i og med at de fleste kontraheringer og nyinvesteringer bidrar til en mer miljøvennlig flåte.

Det vises i denne sammenheng til behandlingen av Ot.prp. nr. 59 (2007–2008), Ot.prp. nr. 1 (2007–2008), Dokument nr. 15 (2007–2008), spørsmål nr. 610 fra Svein Flåtten til finansministeren og interpellasjon fra Svein Flåtten (H) til nærings- og handelsministeren om rammebetingelser for skipsfartsnæringen.

Internasjonale og norske regnskapsregler avgjør spørsmålet om hva som kan føres som egenkapital og hva som kan føres som gjeldsposter i regnskapene til norske maritime bedrifter. Til tross for finansministerens og nærings- og handelsministerens forsikrin-

ger er forskriftene for miljøavsetningene på rundt 7 mrd. kroner innrettet slik at disse i henhold til regnskapsreglene må føres som gjeld og ikke egenkapital. Effekten av dette er en svekkelse av maritime bedrifters egenkapital på 7 mrd. kroner med effekt fra 1. januar 2007, og dette kommer på toppen av den svekkelsen som inndragningen av de resterende 14 mrd. kronene i skatt innebærer.

Norge er en ledende skipsfartsnasjon. Den maritime klyngen omsetter for mer enn 100 mrd. kroner og har mer enn 100 000 ansatte alt i alt. Finanskrisen har fått store konsekvenser for den maritime klyngen. Maritim virksomhet er internasjonal, eksponert mot endringer i råvarepriser, fraktrater og finansieringsbetingelser. Verft rapporterer om ordre som blir kansellert grunnet finansieringsproblemer, transportratene har falt dramatisk, skipsfartsbedrifter står i fare for å komme i likviditetsproblemer og en del virksomheter vil trolig gå konkurs eller bli konsolidert. Betydningen av soliditet og en trygg egenkapitalsituasjon er blitt avgjørende for mange bedrifter. Svak bokført egenkapital kan medvirke til finansieringsproblemer og til tap av aktivitet og arbeidsplasser.

Forslagsstillerne mener at Regjeringen på dramatisk vis har svekket rammebetingelsene for den norske maritime klyngen gjennom det vedtatte forslaget til overgangsordning til ny rederiskatteordning. Regjeringens skipsfartspolitikkk hvor realiteten er at skatteskjerpelser er hovedelementet, vil føre til tap av arbeidsplasser og til svekkelse av Norge som skipsfartsnasjon.

En lett tilgjengelig måte å forbedre vilkårene for skipsfartsvirksomhet i Norge på under gjeldende situasjon med finanskrisen, er å endre forskriften for miljøavsetning i overgangsordningen til nytt rederiskattesystem, slik at avsetningen åpenbart kan defineres som bokført egenkapital. Situasjonen i mange norske maritime bedrifter er i dag slik at virksomhe-

tene uansett ikke kan gjøre store investeringer de nærmeste årene. Det er viktig at avsetningen har en fleksibilitet over seg slik at den kommer skipsfartsnæringen og miljøformålet til gode i stedet for å bli krevd inn som skatt til statskassen. Realiteten i miljøfondsordningen er at tidligere skattefritak på 7 mrd. kroner likevel kan bli gjort endelig, også under Regjeringens vedtak til overgangsordning til nytt rederiskattesystem, dersom midlene brukes til kvalifiserende miljøtiltak innen utgangen av inntektsåret 2016.

Forslagsstillerne viser til at tidsfristen for miljøinvesteringene sammen med regnskapsreglene medfører at avsetningen likevel ikke kan regnes som egenkapital. Finanskrisen forsterker problemet med tidsbegrensningen da investeringsevnen er kraftig redusert i hele næringen. Forslagsstillerne mener på den bakgrunn at tidsbegrensningen må fjernes. Videre er det åpenbart at en innkreving av de 7 mrd. kronene i skatt vil svekke investeringsevnen til norske rederier. De fleste nyinvesteringer i fartøy og utstyr vil medføre en oppgradering miljømessig. Dermed er skatteinnkreving i seg selv en langsiktig hindring for miljøforbedringer. Et tiltak som kan bøte på fraværet av tidsbegrensning kan være at Regjeringen og den maritime næringen etablerer et miljøforum som på regelmessig basis gjennomgår miljøforhold i næringen, status for miljøinvesteringer og samarbeider om hvordan Norge kan bidra til å heve miljøstandarden i internasjonal skipsfart.

Forslagsstillerne viser videre til Ot.prp. nr. 1 (2008–2009) hvor rederiskatteordningens forbud mot lån og garantier for selskap som ikke får fastsatt en skatt ved overgang fra den tidligere til den nye rederiskatteordningen, eller som trer inn fra det ordi-

nære skattesystemet, blir avviklet. Rederiene vil være avhengige av å kunne benytte den kapital som ligger innenfor rederiskatteordningen for å kunne sikre nødvendige garantier overfor långivere, slik at virksomhet og arbeidsplasser kan opprettholdes best mulig i en nedgangskonjunktur. Det er derfor ikke tilrådelig at det i overgangsreglene for rederiskatteordningen inntas et nytt forbud mot tilsvarende lån og sikkerhetsstillelser som i den gjeldende § 8-12 i skatteloven, jf. forslaget om nytt 10. ledd i overgangsreglene i lov 14. desember 2007 nr. 107. Forslagsstillerne mener at dette forbudet må fjernes, både fordi det er unødvendig og fordi det legger sterk begrensning på kapitaltilgangen i den maritime næringen.

FORSLAG

Forslagsstillerne vil på denne bakgrunn fremme følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen endre forskrift om fond for miljøtiltak slik at fondet åpenbart kan defineres som bokført egenkapital i henhold til norske og internasjonale regnskapsregler, ved at tidsbegrensningen for anvendelsen av midlene fjernes.

Stortinget ber Regjeringen endre overgangsreglene i lov 14. desember 2007 nr. 107 slik at forbudet mot tilsvarende lån og sikkerhetsstillelser som i den gjeldende § 8-12 i skatteloven og som nå gjelder for selskaper omfattet av overgangsordningen, kan bli opphevet.

27. november 2008